

Ezért dühöngenek a franciák a hollywoodi Napóleon miatt

2023 november 30. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az alkotók átestek a ló túloldalára.

A 85 éves Ridley Scott alkotása a francia ikonról az év egyik nagy ígérete volt, ami beváltatlan maradt. Az angol

rendezőlegendát elsősorban a napóleoni háborúk és csaták látványvilága, atmoszférája érdekelte, a címszereplője? nem igazán volt érdemi mondanivalója.

Ridley Scott és egy nagyszabású történelmi projekt: remekül hangzik, jobb és rosszabb filmeket is készített már a műfajban, ilyen volt az 1492 – A Paradicsom meghódítása, a Gladiátor, a Mennyei királyság és a Robin Hood, sőt 1977-es debütálása, a Párbajhősök is, ami konkrétan a napóleoni háborúk alatt játszódik. Ridley Scott és az életrajzi mozi: ebben a zsánerben viszont már nincs annyi tapasztalata a legendás rendezőnek. Az Amerikai gengszter nem rossz, de a rendező mégis inkább a látványvilág mestere, elég az olyan filmjeire gondolni, mint A nyolcadik utas: a Halál vagy a Szárnyas fejedelmű. Scott két elzárva, már nyolcvanasként készített alkotása közül is a történelmi sikerült jobban: A Gucci-ház elkapkodott munka, Az utolsó párbaj viszont hibátlan.

A Napóleon 1793-ban kezdődik, amikor a címszereplő végignézi Marie Antoinette kivégzését. Mint kritikusok és történészek szóvá is tették, hősünk a valóságban nem volt ott. De ez nem is fontos, mivel nem a történelmi hőség, hanem a hitelesség számít. Tehát nem az, hogy mindez tényleg így történt-e, hanem hogy történhetett-e volna így is. (Egy másik, immár nevezetes pontatlanság, amikor Bonaparte ágyúval lő a gízai piramisokra az egyiptomi hadjárat során: Ridley Scott feláldozza a hőséget a szórakoztatás oltárán, amivel nincs is gond.) A francia forradalmat követően végigkövetjük a fiatal tüzérkapitány felemelkedését Toulon ostroma után, majd a történet kettészakad karrierre és magánéletre, mihelyst megismerkedik Jozefinával (Vanessa Kirby), akibe halálosan beleszeret. Az egyik szálon hatot látunk Napóleon hatvanhat csatájából, Ridley Scott láthatóan itt érezte magát elemében. A mozivásznonra megálmodott ütközeteknél a rendező ötszáz statisztával és tizenegy kamerával is dolgozott egyszerre. Ennyiben egészen biztosan felejthetetlen a film: ezeket a csatákat ilyen változatos nézőpontokból sosem láthatta senki.

A magánélet szála viszont már nem annyira Sir Ridley, mint inkább a forgatókönyvíró, David Scarpa játszótere, és itt vérzik el a film. Mintha a Napóleon gúnyoló korabeli újságcikkek filmes változata készült volna el, az ábrázolás minden, csak nem hízelgő, ezzel magyarázható a francia kritikusok fanyalgása is. Bonaparte egy papucsférj, csapnivaló szerető és politikus, aki egy idő után gyakorlatilag felfelé bukik a ranglétrán. Ha épp nem a csatatéren van, inkább sodródik az eseményekkel. Ez a fajta megközelítés is lehetett volna izgalmas, ha nem lenne egyoldalú, de alig látunk valamit Napóleon motivációiból, tehetségéből és karizmájából. Ebben Scott és a főszereplő, Joaquin Phoenix is ludas. Utóbbi a Gladiátor császáráként lejátszotta a vásznonról a helyette is Oscarral jutalmazott Russell Crowe-t, itt viszont hiába alakít újra antihőst, élete szerepében jelentéktelenebb nem is lehetne, ezúttal őt feledteti a mellékszerepben Vanessa Kirby. Az alkotók szinte parodisztikus szemlélete csak ideig-óráig szórakoztató, és míg fél évszázada (például amikor Stanley Kubrick tervezte a maga – el sosem készült – verzióját) még vagány lázadás lett volna, ma már biztonsági játék, hiszen hárommillió ember haláláért felelős Hitler-prototípusként ábrázolnak egy rég halott fehér férfit, pont úgy, ahogy az napjaink „felvilágosult” Hollywoodjában divatos.

Az alkotók tehát átestek a ló túloldalára, amikor címszereplőjük emberi esendőségét és gyarlóságát igyekeztek megvilágítani. Egy ilyen emblemikus történelmi figura kétféleképpen nyomhatta agyon Ridley Scottot: a túlzott tisztelet és rajongás formájában – vagy annak fordítottjaként, azaz túlkompensáló tagadásaként, amiből az utóbbi valósult meg, a közönség kárára. Az Apple TV+ produkciójából Scott ígér egy hosszabb rendezői változatot is a streaming szolgáltató felületén, de ebből két és fél óra is bőven elég volt. Amennyire ostoba ötletnek tűnik következzen projektje, a Gladiátor második része, annyival több benne a potenciál, hiszen ott nem köti majd meg ennyire a kezét a történelem.

Borítókép: Joaquin Phoenix a címszerepben (Fotó: AFP)

Csiger Ádám - www.magyar nemzet.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláizról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló
